הא מה ת"ל לאביו ולאמו לאביו ולאמו הוא

דלא מישמא אבל מישמא הוא למת מצוה עד

שלא יאמר יש לי בדין נאמרו כללות בכ"ג

ונאמרו כללות בנזיר מה כללות האמורות

בכ"ג לאביו אינו מישמא אבל מישמא למת

מצוה אף כללות האמורות בנזיר לאביו

אינו מיממא אבל מיממא למת מצוה או

כלך לדרך זו נאמרו כללות בכהן הדיום ונאמרו כללות בנזיר מה כללות האמורות

בכהן הדיום מיםמא לאביו אף כללות

האמורות בנזיר מישמא לאביו ת"ל לאביו

ולאמו לא ישמא הא למת מצוה מישמא

הא מיבעי ליה לומר שאין מיממא לאביו

אלא לאביו לומר שאין מיטמא לאביו לאחיו

אינו מישמא הא למת מצוה מישמא ולאמו

לגזרה שוה לכדרבי ולאחותו לכדתניא "דתני"

לאחותו מה ת"ל הרי שהלך לשחום את

פסחו ולמול את בנו ושמע שמת לו מת

יכול ישמא אמרת לא ישמא יכול לא ישמא

למת מצוה ת"ל לאחותו לאחותו הוא דאינו

מישמא *הא למת מצוה מישמא ∘ר"ע אומר

שנפשות אלו הרחוקין מת אלו הקרובין לאביו 🐠 🧆

ולאמו אינו מיטמא אבל מיטמא הוא למת

מצוה לאחיו ישאם היה כ"ג והוא נזיר לאחיו

אינו מיטמא אבל מיטמא הוא למת מצוה

לאחותו כדתניא הרי שהיה הולך לשחום

את פסחו ולמול את בנו כו' ולרבי עקיבא

גזירה שוה דרבי מגליה אמר לך כיון דאמר

מר אם היה כ"ג ונזיר לאחיו אינו מישמא

אבל מיטמא הוא למת מצוה מה לי כ"ג

לחודיה מה לי נזיר וכ"ג ולרבי ישמעאל

כהן גדול והוא נזיר מנליה כיון דשרא

רחמנא חד לאו גבי מת מצוה מה לי חד

לאו מה לי תרין לאוין אחותו למה לי

א) מגילה ג: סנהדרין לה. ה) מגינה ג: סנהדרין נה. ברכות יט: זבחים ק., ב) [זבחים ק. ע"ש בחום"],

ב) פיל נפש, ד) [לעיל מו:], ב) פייל נפש, ד) ה) [פסחים לו.], ו) ל"לואמו,

יב א ב מיי׳ פ״ג מהל׳ אבל הל׳ ח טוש״ע י״ד מי׳ שעד סעיף א:

נוסחת הריב"ן

א] אביו בנזיר: ב] לאביו מן מכר בנור: כן מכח דלחביו: גן מכחן חתה דן ממה שחמר כו': דן חינו מיטמח וכתיב ביה: הן תרי לאוי דנזיר ודפסח אכתי : 'ויצטריכא כו'

הנהות התומפות

 ל"ל ומשני אין ה"ל כו'.
ל"ל באמו. 3. ל"ל לריכי למידרש. 4. ל"ל לכהן הדיוט לכיון לכהן כו'. .5. תיבת בנזיר נמחק.

מוסף רש"י לאחותו מה ת"ל. נוזיר כתיב כל ימי הזירו לה' על נפש מת לא יבא, וסמיך ליה לאביו ולאמו לאחיו ולאחותו לא יטמא להם, והא כולהו בכלל על נפש מת לא יבא היו ולמה יצאו. לאביו פרט למת מצוה. לאמו מה ת"ל. נמת מנוה, נהמו מה ש"כ, משום מת מצוה לא אצטריך דמלאביו נפקא, ודרשי ליה בספרי ללמוד שאם היה מיר זה כהן דהוו עליה שתי קדושות, אף הוא לאמו הוא קרושומ, כף יאני כמנו יאו דלא יטמא אבל מטמא הוא למת מצוה, לאחיו מה תלמוד לומר, הרי שהיה כהן גדול והוא טיר, אף הוא לאחיו לא יטמא אבל מטמא לממ מצוה. ולאחותו מה ת"ל. אם מינו ענין לוה תנהו ענין למי שהולך לשחוט את פסחו שהולך לשחוט את פסחו ולמול את בנו שמטמא למת ונמוג חם בנו שמטמח נמת מלוה (ברכות יש:) חו: ולחומו מה מ"ל, כיון דכמיב לחביו ולחמו כל שכן לחמומו (זבחים ק.) הרי שהלך לשחוט את ולמול את בנו פסחו ברי. זה שהיה כהן גדול ומיר וניתוסף בו עוד דבר המעכבו מליטמא. אמר מחר המעכבו מניטמח, שהיה לריך לשחוט את פסחו, אף זה לאחומו פטרתי לך בו אבל מיטמא הוא למת מצוה, דאם אינו ענין לנזיר לבדו תנהו ענין למי שיש בו כל אלו שם. ובעי"ז סנהדרין לה.) או: אם אינו ענין לאלו (כ"ג ומיר) תנהו ענין לענין ביטול עבודה ומילה מפני מת מלוה (מגילה ג:). ושמע שמת לו מת. מקרוניו, יכול יטמא. להס, אמרת לא יטמא. הואיל ועונת שחיטת הפסח היא וחלה עליו חובת הפסח שהיא בכרת, אם יטמא בטל מלעשות פסח, ולמול את בנו נמי מלוה שיש בה כרת היא, ואית דאמרי בערבי פסחים נמי האמר. דמילת שפטהים לנהי קטנות, דנהיננו זכריו מעכב הפסח (ברכות ימ:) או: דהא טיר הוא וכתיב על כל נפשות מת לא יכתיכ על כל נפטות לתו לח יבא (סנהדרין לה.) אי משום נזיר אי משום כ"ג אי משום פסח, וכל שכן הכי דאיתנהו לכולהו (זבחים ק.) או: כשם שאין נזיר מבטל נזירותו ליטמא לקרוביו, כך חוא לא יבטל מפסחו (מגילה ג:). ת"ל לאחותו. דלא אינטריך אלא להאי ולומר מע"פ שיש עליו קדושות הרבה ועסקי מנוה, לאחוחו הוא דהוהיר הכתוב שלא

גדול מופנה כדאמרינן לעיל למה לי תו (למופנה) הפנאה מאמו² דנזיר וי"ל אליבא דר' ישמעאל קיימא (לן) דאית ליה פרק המפלת (נדה כב:) מופנה מלד אחד למדין ומשיבין והכא יש להשיב דמה למיר שחין קדושתו

לאביו ממש אין ה"נ דאילטריך לאביו וכיון דאפיקתיה מכללא דכהן

הדיוט שמיטמא לאביו אוקמיה אכללא דכ״ג אן שאינו מיטמא לקרובים

ואייתר לו לאמו ולאחיו ולאחותו: לאמו לג"ש. תימה כיון דאמו דכהן

קדושת עולם וישנו בשחלה: לאחין אינו מיטמא אכל מיטמא למת מצוה. לג"ש לא מני

למידרשיה דלא כתיב לאחיו בכ"ג וכ״ת אמאי לא קאמר הש״ם הדרשות על סדר הכתוב ולומר לאמו לגזירה שוה שהיא מוקדמת בקרא ולאחיו לאחיו אינו מיטמא אבל מיטמא למת מצוה אלא לפי מה שפירשתי לעיל דאי לאו דידעינן מת מצוה מקרא אחרינא לא הוה מוקמי׳ גזירה שוה דאמו לכדרבי לנגעם ולזיבתם אלא הוה ממעטינן מאמו מת מצוה להכי קאמר דמת מלוה ידעינן מלאחיו לגבי נזיר אייתר ליה אמו על כרחיך לג"ש: **ולאחותו** מה תלמוד לומר הרי שהיה הולך לשחום את פסחו וכו' אמרת לא ישמא. מף בעושה פסח ומילה [גרידא] בלא מיר וכ"ג משום דלא אתי עשה דטומאה שאין בה כרת ודחי עשה דפסח ומילה שיש בהם כרת כך פי' בקונטרס בזבחים פרק טבול יום (דף ק.) ובסנהדרין (דף לה.) ובברכו' (דף כ.) מפורש באורך: ר"ע אומר נפש אלו הרחוקין. דסנלה הוח לאוקמיה קרא קמא ברחוקים ומת הכתוב אחרי כן מייתר לאוסרן אף בקרובים דסבירא ליה לר"ע דאפילו לא כתיב מת בנפש ליכא למיטעי לאוקמי בבהמה אי משום דרשא דלא יבא דמטמא באהל משמע אי משום דאע"ג דאיקרי נפש בהמה ב נפש סחמה לה היקרי ועוד דלה מלינו בהמה מוזכרת גבי טומאה רק בלשון נבילה: לאבין ולאמו לא מישמא אבל מישמא הוא למת מצוה. לקמן קעביד לריכותה בין אביו ובין אמו ולריכי תרווייהו למיכתב למעוטי מת מלוה: לאחיו

שאם היה כ"ג ונזיר. דמיטמא למת מלוה דכולהו פרטי מיותרים לר"ע הלכך כולהון לריכי € אבל לא מלריך קרא לכהן הדיוט * דכהן הדיוט מיטמא לקרובים דין הוא דטופיינא דכהן הדיוט דקדושתו קדושת עולם אינו מעלה ומוריד לגבי מת מלוה ולא אינטריך קרא [אלא] בולכהן גדול ומיר:

ולאחותו כדתניא וכו' ור"ע ג"ש דרבי מנא ליה. פי׳ דהח ליכח הפנאה כלל דהנהו פרטי דנזיר דרשי׳ לכולהו ולאביו

ולאמו דכ"ג נמי ד] (כדאמרינן) דאילטריכו למת מלוה תרוייהו כי היכי

דלריכי תרוייהו בנזיר למת מלוה ומשני כיון דאמר מר היינו ר"ע לאחיו דאם היה כ"ג ונזיר לאחיו אינו מיטמא אבל מיטמא הוא למת מצוה מהשתא חיפוק לן מהכא דכ"ג ואפי׳ וזיר מיטמא למת מצוה וכ"ש כ"ג גרידא ומהשתא מייתר לן אביו 0 ואביו בכ"ג לגזירה שוה ולריך למכתב שניהם אביו ואמו בכ"ג כדעביד לקמן לריכותא בנזיר € לר"ע מאביו ואמו

דנזיר ה"נ בעי למיעבד לריכוסא מאביו ואמו דכ"ג וא"ת ואכתי אינו מופנה אלא מלד כ"ג דאילו בנזיר לריך למת מלוה וי"ל דסבירא ליה לר"ע מופנה מלד אחד למידין ואין משיבין אבל לר' ישמעאל לעיל ודאי לריך להפנותן משני לדדין דאיהו לטעמיה בפרק המפלח (נדה כב:) דקבירא ליה * למידין ומשיבין כדפירש' לעיל: דאר ישמעאד ב"ג והוא גזיר שגא דיה. היכא דאית ביה שתי קדושות דלדידיה לא אייתר לאחיו דטיר לכ"ג שהוא מיר כיון דלית ליה מת אלו הקרובין א"כ אינטריך אביו לגופיה לאשמועינן אפילו לקרובין לא יטמא ולאמו לגזירה שוה ולאחיו למישרי מת מצוה ולאחותו כדתניא ומשני כיון דשרי רחמנא חד לאו במת מצוה בנזיר לחודיה או בכ"ג לחודיה מה לי חד לאו מה לי תרי לאוין: ולאחותו למה די. פירוש לרבי ישמעאל דבשלמא לר"ע כיון דלריך קרא להיכא דאית ביה קדושת כ"ג והוא מיר ולא אמר מה

לי חד לאו מה לי תרי לאוין ה"נ אילטריך קרא מיותר דאחותו שידחה מ"מ עשה דפסח ומילה אע"ג שיש בהן כרת אלא לרבי ישמעאל דאין לו חילוק בין חד לאו לשני לאוין היה סבור נמי דאין לו חילוק בכרת ומשני דבהא ודאי מודה רבי ישמעאל דסד"א כי שרא רחמנא למת מצוה נזיר וכהן 🗗 דחד לאו הוא כלומר לית ביה כרת אבל פסח ומילה דכרת לא יטמא למת מצוה קמ"ל אחותו:

ומה מ"ל (ב) אביו.אן שאם אתה אומר מן הכלל הייתי אומר לך עד שאתה דן כו׳ או כלך לדרך זו נאמר כלל בכהן הדיוט לנפש לא יטמא כו׳ אף כלל האמור בנזיר יהא מיטמא לכך הולרך לומר בנזיר ב דלאביו לא יטמא: והא מיבעי ליה לאביו. כלומר ועכשיו נמלאת אתה דן

שלריך לומר בנזיר שלא יטמא לאביו ממש והואיל ואינו מיותר לכך מהיכן אתה דן דנזיר מיטמא למת מצוה: אלא. בומהיכן אתה לומד ממה שאמר לאחיו שאינו לריך דהשתא לאביו אינו מיטמא לשאר קרובין לא כ״ש ולאחיו מה מ"ל אלא לומר דלאחיו הוא דאינו מיטמא אבל מיטמא הוא למת מצוה: ולחמו חתח ליה לג"ש. למילף מינה אמו האמורה בכהן גדול לכדרבי וכדלעיל וגבי כ"ג ליכא למימר דהא דכתיב ביה ולאביו דלאביו ממש הוא דהאתי [דלא] יטמא לו דכיון דעל כל נפשות מת לא יבא לא אתא אלא בקרובים כדפירש ברישה דשמעתהיי שמע מינה דלאביו מייתר ליה וקאתא למימר דלאביו הוא דאינו מיטמא אבל מיטמא הוא למת מלוה: ולאחותו. דכתיב גבי נזיר למה לי לכדתניא הרי שהיה נזיר והולך למול את בנו ולשחוט את פסחו. והאי דנקיט להו אהדדי היינו משום דמילת זכריו ועבדיו מעכבין את פסחוף : מ"ל ולחחותו. וקחתה לחשמועינן דחע"ג דאזיל לדבר מצוה למצות מילה ופסח דאית בהו כרת אפי׳ הכי ינית מצות מילה ופסח ומיטמא למת מצוה: ר"ע אומר. כשהוא אומר על נפש הרי רחוקין אמורין וכשהוא אומר מת הרי קרובין אמורין לאביו ולאמו מה ת"ל אלא לאביו ולאמו אינו מיטמא כו׳. ור״ע לא משמע ליה מאמו כלום אלא אגררא דאמר מאביו נסבה הרא: ולאחיו מה ת"ל שאם היה כ"ג ונזיר כו'. דקד"א היכא דלא הוה ליה אלא נזיר או כהן ליטמא למת מצוה אבל היכא דהוה מיר וכ"ג דאית ביה תרי אימא לא קמ"ל: ולאחותו לכדמניה הרי שהיה הולך לשחוט המ

פסחו כו': ולר"ע ג"ש לכדרבי מנא ליה. דכ"ג מיטמא בנגעו ובזיבתו של אביו דאילו לדידיה לא משמע ליה מלאמו כלל הא קאמר דאגררא נסבה קרח: חמר לך כיון דחמינה שחם

םלקא דעתך אמינא כי שרא רחמנא למת מצוח נזיר וכהן, דאיסור לאוי הוא אבל מילה ופסח דכרת לא יטמא למת מצוה קמ"ל היה כ"ג ונזיר לחחיו חינו מיטמח דו חבל מיטמח הוח למת מלוה. וכתיב

ביה בכ"ג ונזיר לא יטמא להם במותם אבל מיטמא בנגעם ובזיבתם: מה לי כ"ג לחודיה מה לי כ"ג כשהוא נזיר. דמיטמא בנגעו ובזיבתו של אביו כ״ש דכ״ג לחודיה מותר ליטמא בנגעם ובזיבתם: מה לי חד לאו מה לי סרי לאוין. דכיון דמישתרי ליה לגבי מת מצוה חד לאו אישתרי ליה נמי בתרי לאוי כגון כ"ג ונזיר: ולאחוחו למה לי. כלומר א"כ דלר' ישמעאל נפקא ליה כ"ג ומיר משום מה לי חד לאו מה לי תרי לאוי פן אחותו למה לי למישרי פסח ומילה (ג) אכתי אינטריכא ולאחותו ס"ד כו':

ולר"ע

ולרדי

בנזיר. הרי שהיה הולך י ישראל ואינו נזיר. יכול יטמא דאתי עשה דטומאת קרובים דכתיב בכהן . הדיוט לה יטמא ודחי עשה דפסח ומילה. אמרת לא טמא. דחמיר עשה דידהו דאית בהו כרת: ר"ע אומר ואית בהו כחודים עשונה נפש אלו הרחוקים דסברא הוא לאוקמה דוקא ברחוקים מידי דהוה אכהז הדיוט. מת אלו הקרובים הדיוט. מת לאוסרו אף בקרובים. לאביו ולאמו וכו׳ אבל מטמא הוא למת מצוה ותרווייהו צריכי

. הרא לכהז הדיוט ונזיר.

הדיוט דמטמא לקרובים לא בעי קרא אם נתוספה קדושתו על נזירות. ולאחותו לכדתניא הרי ומה לי כ"ג ונויר דכיון דכ"ג ונויר במת מצוה כ"ש כ"ג לחודיה. ולא איצטריך אמו דכ"ג להתירו במת מצוה ומופנה הוא לג"ש: ולר' ישמעאל כ"ג ונויר מנ"ל. דלאביו מבעי ליה לגופיה לאמו לג"ש לאחיו שמטמא למת מצוה: ולאחותו לכדתניא ולא אייתיר ליה קרא לכ"ג שמטמא למת מצוה: כיון דשרא רחמנא חד לאו ⁽¹⁾ לאביו מת מצוה. כ"ג לחודיה ה"ה כששניהם יחד דמה לי חד לאו מה לי תרי לאוי. א״ב דלא בעי קרא להולך לשחוט פסחו ולמול בנו. אבל מילה ופסח דכרת. דבמילה נמי איכא כרת דגדול מיחייב כרת. הוא דהזהיר הכמוב שלא ליניטמא, אבל החידות המודר להי על נפש ממ לא יבא, וסמיך ליה לאביו ולאמו וגוי, וכוליה קרא ימירא מלוה (סנהדדין לה.). נפש. בכזיר כמיב כל ימי הזירו לה' על נפש ממ לא יבא, וסמיך ליה לאביו ולאמו וגוי, וכוליה קרא ימירא הוא דהא למיב קרובים ורמוקים (חברים ק.). אלו הרחוקין. בובחים שם הגירסא: נפש אלו הקרובים, לאו ממשמשומא היא, דמיקשה לך אם כן למה לאמרו רחוקים, דאי לא למיב מרמי קראי הוא מתקמין ליה ברחוקים, אבל השמא דאיכתיבא חבי קראי הוא הברחוקים, אבל השמא דאיכתיבא חבי וראמו. בובחים שם הגירסא: לאביו, מה מ"ל, אם ללמד שלא יטמא לו הרי פיש קרובים משמע שהן כנפשו (רש"י שש). לאביו ולאמו. בובחים אבל לא מת מצוה, לאמו מה מ"ל, אם לאקור הרי למדט, אם להמרי מת מצוה הרי למדט, אלא לא הוארך למיר לבדו אלא ללמדך שאם היתה בו עוד קוזשה אחרת כגון שהיה בהן ומיר החברתי לך בו מצוה, ממישוע דלאמו דרשינן לאמו לא יטמא אבל מיטמא הוא למת מצוה וכן כולם (רש"י שש).

הגהות הב"ח (ה) גמ' ר"ע אומר על נפש אלו הרחוקים: (ב) רש"י ד"ה ומה ת"ל לאביו הס"ד ואח"כ מ"ה או כלך וכו' שאם אתה אומר וכו׳ שאתה דו כו׳ נאמר כלל כל"ל ותיבות או כלך לדרך זו נמחק: (ג) ד"ה ולאחומו וכו׳ ומילה ומשני אכתי:

גליון הש"ם

תום' ד"ה ולאחותו וכו' למדין ומשיבין. לפנינו הגירסא שם בנדה דר"י ס"ל למדין ואין משיבין:

הנהות מהר"ב רנשבורג

אור"ה (מעבר לדף) האי וכו׳ אכללא דכ״ג נ״ב ע"כ מוחק בח"מ ועושה אחד כמ"ש הכל דיבור לעיל: ב] ד"ה ר״ע אומר וכו׳ דאיקרי נפש בהמה וכו׳. נ״ב והא דבבילה כא ע"ב אמר ר"ע אפילו נפש בהמה במשמע שאני החס דכתיב לכל נפש והכי משמעות הברייתה שם דקהמרה ממשמע שנהמת לכל נפש שומע אני אפי׳ נפש בחמה וכו' אך קשה לי מהא דכתב בפ' אמור וכהן כי יקנה נפש קנין כספו דקי"ל אפי" נפש כספו לקייל טפי בהמה במשמע הר"ב פי"א ד דתרומות יא כ פי מ זמרומות משנה ט וליש: ג] ד"ה לאביו וכו' אלא לכהן הדיוט ומיר כנ״ל. א״מ: דו ד״ה ולאחותו וכו' דכ"ג נמי כדאמרי'. תיבת כדאמרינן נמחק ונ"ב סלקא דעתך. א"מ: ה] ד"ה ולאחומו ל"ל וכו' נזיר וכהן דאיסור לאו וכו׳ כצ״ל:

פי' הרא"ש

לקרובים: נאמרו כללות . בכ"ג על כל נפשות מת לא יבא. כללות בנזיר על כל נפש מת כללות בכהן . הדיוט לנפש לא יטמא. וויוט לגפש לא יטמא. לאביו מבעי ליה לגופיה דלא ניליף מכהן הדיוט שיטמא לאביו. ולאחותו מה ת״ל. ולאחותו דכתיב . דרשא כדמצריד להו לקמז בשמעת׳. לאחיו שאם היה כ״ג ונזיר וכו׳ ולא מצריך